

Muhtaç çiftçilere ödünç tohumluk verilmesi hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile ilân : 14 . VII . 1948 - Sayı : 6957)

No.
5254

Kabul tarihi
8 . VII . 1948

BİRİNCİ MADDE — Kuraklık, don, sel, haşere, yangın ve benzeri âfetlerden:

a) Mahsulü enaz % 40 nispetinde zarara uğrayıp elinde tohumluğu kalmamış ve Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasından veya Tarım Kredi kooperatiflerinden tohum kredisi alamıyacak halde bulunmuş olan;

b) Mahsulü % 40 tan daha az nispette zarar görmüş ve fakat elinde tohumluğu kalmamış ve Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasından veya Tarım Kredi kooperatiflerinden tohum kredisi sağlayamamış ve bu yüzden ziraî işletmesini yürütemeyecek hale gelmiş bulunan;

Ve mahsulü zarara uğramamış olmakla beraber elinde olmayan herhangi sebeple fakrüzarurete düşen olarak tohumluğunu dahi tedarike ve Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasından veya Tarım Kredi kooperatiflerinden tohum kredisi almaya imkân bulunmayan ve bu sebeple çiftçiliği bırakacak hale düşen;

Çiftçilere, Ziraat Bankası eliyle ödünç ve faizsiz olarak buğday, arpa, mısır, çavdar, yulaf tohumlukları ve gerekli hallerde Bakanlar Kurulu kararıyla diğer çeşit tohumlukları dağıtmaya Tarım Bakanlığı yetkilidir. Bu yardım ilk önce, 3202 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Kanununun 3 ncü maddesinde tarif edilen küçük çiftçilere yapılır.

İKİNCİ MADDE — Birinci maddede yazılı çiftçinin ihtiyaç hal ve derecesinin tesbitine İhtiyaç Komisyonları yetkilidir. İhtiyaç Komisyonları, bu kanunda görevlendirildikleri işlerle Komisyon Başkanının görüşülmesine lüzum göstereceği hususları da inceler ve karara bağlar. İhtiyaç Komisyonları, mahallî mülkiye âmirlerinin başkanlığı altında Tarım ve Maliye Bakanlıkları temsilcileriyle Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Müdüründen ve varsa Ziraat odası temsilcisinden, yoksa belediyece seçilecek bir çiftçiden teşekkül eder.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Birinci maddede yazılı maksadı sağlamak için Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Tarım Bakanlığı emrine yıllık miktarı altı milyon lirayı geçmemek üzere %6 faizli tohumluk kredisi açar. Bu krediden bir yılda kullanılan, altı milyondan aşağı olduğu takdirde artan ertesi yıl için tahsis edilecek olan altı milyona eklenerek kullanılabilir ve fakat daha ertesi yıla devredilmemek kayıt ve şartıyla kredinin bakiyesi faizler hariç on sekiz milyonu geçemez.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Bu tohumlukların satınalma bedelleri ve gerekli her nevi masraflar Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası usullerine göre tesbit edilerek, bu hesaptan, bankaca ödenir.

BESİNCİ MADDE — Tohumluk dağıtılacak yerlerde tohumluk miktar ve çeşitleri ekin mevsiminden enaz bir ay evvel Tarım Bakanlığınca tesbit edilerek Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasına bildirilir. Olağanüstü hallerde bu bildirme, ihtiyacın bilinmesi tarihinden itibaren bir ay içinde yapılır.

Bakanlıkça bildirilecek duruma göre dağıtılacak tohumluklar Tarım Bakanlığı müesseselerinden veya Toprak Mahsulleri Ofisinden peşin para ile alınır. Şayet kurumların ellerinde mahallin gereklerine uygun vasıfta tohumluk yoksa veya

ihtiyaç mahallerine pahalıya mal olacaksa aynı şekilde diğer müstahsillardan veya piyasadan satın alınır. Satın alınacak tohumlukların mahallî şartlara elverişli ve tohumluk vasıflarını haiz olup olmadığının incelenip belirtilmesi Tarım Bakanlığı teşkilâtınca yapılır ve İhtiyaç Komisyonunca bu hususta alınacak karar üzerine işe girilir.

Tohumluk alışları, Genel Muhasebe ve Artırma, Eksiltme ve İhale Kanunları hükümlerine tâbi olmadığı gibi banka için Taahhüt Vergisine de matrah teşkil etmez.

ALTINCI MADDE — Tohumluklar Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasına ekim mevsiminden evvel bölgenin İhtiyaç Komisyonunca tesbit edilecek en uygun yerlerinde hazır bulundurulur. Borç senetleri bir çiftçi için enaz iki ve birden fazlası için üç kişiden yirmi kişiye kadar gruplar halinde müteselsil kefaletle tanzim edilir. Vâde, bu tohumluklardan elde edilecek ilk mahsulün alındığı yılın mahallî harman mevsimi sonudur. Bu kanuna göre yapılacak borçlandırmalarda, harman mevsimi sonu, il ve ilçe idare kurullarınca belirtilir. Bu borçlandırma, tohumluğun Bankaca alış bedelleri üzerinden yapılır.

YEDİNCİ MADDE — Tohumluk borçları para ile ödenir. Bu paralar tohumluk kredisi hesabına geçirilir.

SEKİZİNCİ MADDE — Vâde yılında birinci maddede yazılı âfetlerden mahsulü enaz % 40 zarar gördüğü İhtiyaç Komisyonlarınca tesbit edilecek olanların tohumluk borçları bir yıl tecil edilir ve bu kanun hükmünden o yıl için ayrıca faydalandırılabilir. Vâdesinde borcunu ödemiye veya tecil edilemeyenlerden vâdenin bitimi tarihinden tahsil tarihine kadar % 6 gecikme faizi alınır ve bu faiz tohumluk kredisi hesabına geçirilir.

DOKUZUNCU MADDE — Tohumluk kredisi borçlarını vâdesinde ödemiye-lerden Ziraat Bankasıncı yapılacak tahsilât, Tahsili Emval Kanununa göre yapılır. Vâde tarihinden itibaren bir yıl içinde tahsil edilemeyen senetler takibat evrakıyla birlikte malsandıklarına devrolunur. Bu senetlerin tutarı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası merkezinde Hazine namına açılacak hususi bir hesaba zimmet kaydolunur ve bu suretle zimmete geçirilen paralar Hazinece Ziraat Bankasına ödenir. Hazine, devrolunan senetleri Tahsili Emval Kanununa göre takip eder. 3242, 3730 ve 3938 sayılı kanunlar hükümlerine göre bankaca dağıtılmış olan tohumluk kredilerinden bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar tahsiledilememiş olan alacaklar dahi kanunun yürürlüğü tarihinden itibaren bir yıl müddetle Bankaca Tahsili Emval Kanununa göre takip edilir ve tahsil edilemeyenler hakkında da yukarıki fıkra hükmü tatbik olunur.

ONUNCU MADDE — Kredi faizleriyle bu faizlerin Muamele Vergisi ve tohumluk dağıtmadan evvel ve sonra tahakkuk edecek bütün masraflar ve meydana gelecek zararlar Tarım Bakanlığı Bütçesinde açılacak özel bölüme konacak ödenekle ertesi yıl karşılanır. Ödenğin miktarı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasıncı her yıl Temmuz ayı sonuna kadar Tarım Bakanlığına bildirilir.

ON BİRİNCİ MADDE — Bu kanunun uygulanmasına ilişkin işlemlerle ilgili bütün kâğıtlar, her türlü resim ve harçtan muaftır.

Beşinci madde gereğince alınacak zincirleme kefalet senetleri hakkında 4 . VI . 1937 tarihli ve 3202 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Kanununun değişik 50 nci maddesinin 3 ncu fıkrası hükümleri uygulanır.

ON İKİNCİ MADDE — 3242, 3730 ve 3938 sayılı kanunların hükümleri yalnız göçmenlerle nakledilenler için uygulanır. Bunlar, iskân edilerek adı geçen kanun hükümlerinden faydalandıktan sonra birinci maddede gösterilen hallere düşerlerse bu kanun hükümlerinden de faydalanabilirler.

ON ÜÇÜNCÜ MADDE — 11 : XII . 1940 tarihli ve 3938 sayılı Kanunda yazılı kredi miktarı (3 500 000) liraya indirilmiştir. Bu krediden muhtaç çiftçilere tohumluk olarak yapılmış dağıtımlardan doğan alacaklar tahsil olundukça bunun itfasına tahsis edilir ve tamamen itfa edilinceye kadar bu kısım hakkında 3242 sayılı Kanunun ilgili hükümleri uygulanır.

ON DÖRDÜNCÜ MADDE — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

ON BEŞİNCİ MADDE — Bu kanunu Maliye, Ticaret ve Tarım Bakanları yürütür.

10 Temmuz 1948

<i>Cumhurbaşkanlığına yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	9 . VII . 1948 ve 1/319						
<i>Bu kanunun ilânının Başbakanlığa bildirildiğine dair Cumhurbaşkanlığından gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	10 . VII . 1948 ve 4/474						
<i>Bu kanunun görüşmelerini gösteren tutanakların cilt ve sayfa numaraları</i>	:	<table border="0"> <tr> <td>Cilt</td> <td>Sayfa</td> </tr> <tr> <td>11</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>12</td> <td>634,944:947,1005:1015,1015: 1019,1024,1025,1050,1065:1068</td> </tr> </table>	Cilt	Sayfa	11	4	12	634,944:947,1005:1015,1015: 1019,1024,1025,1050,1065:1068
Cilt	Sayfa							
11	4							
12	634,944:947,1005:1015,1015: 1019,1024,1025,1050,1065:1068							